

Handläggare
Krisztina Buki Tornbjörk
Telefon: 08-508 21 301

Till
Älvsjö stadsdelsnämnd
2017-08-24

Införande av japanska toaletter på vård- och omsorgsboenden

- svar till kommunstyrelsen (KS 106-299/2017)

Förvaltningens förslag till beslut

- Stadsdelsnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Anne-Marie Tingeborn
Stadsdelsdirektör

Eva Frykler
Verksamhetsområdeschef

Sammanfattning

Ann-Katrin Åslund (L) har inlämnat en motion om att genomföra ett pilotprojekt med japanska toaletter på vård- och omsorgsboenden i Stockholms stad.

Förvaltningen anser att det är viktigt att värna den enskildes integritet och att så långt som möjligt bevara individens självständighet. Förvaltningen ställer sig därför positiv till förslaget att genomföra ett pilotprojekt med japanska toaletter på vård- och omsorgsboenden.

Bakgrund

Ann-Katrin Åslund (L) har inlämnat en motion med förslag på att genomföra ett pilotprojekt med japanska toaletter på vård- och omsorgsboenden i Stockholms stad. En studie från Danmark visar till exempel att installation av sådana toaletter gav personalen en bättre arbetsmiljö och brukarna en större självständighet.

Ärendet

I motionen skriver Ann-Katrin Åslund (L) att åldrandet ofta medför stora anpassningar i vardagslivet och att man låter andra människor

komma mycket närmare än vad man egentligen ofta skulle vilja. För att stärka människors möjlighet att i så stor utsträckning som möjligt klara sig själva och värna deras integritet föreslår Ann-Katrin Åslund (L) att Stockholm på försök bör installera japanska toaletter som gör att boende på vård- och omsorgsboende kan klara större delen av toalettbesöken själva utan hjälp från personal.

En japansk toalett är högteknologisk och assisterar användaren med allt ifrån automatisk upp- och nedfällning av lock till tvättning och torkning av intima kroppsdelar. Ann-Katrin Åslund (L) skriver vidare att personalen sannolikt även fortsättningsvis kommer att behöva närvara för att hjälpa till med bland annat av- och påklädnad.

Ann-Katrin (L) föreslår att äldrenämnden som ett pilotprojekt installerar japanska toaletter på några utvalda vård- och omsorgsboenden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom verksamhetsområde för äldre, funktionsnedsatta och socialpsykiatri som även gjort en bedömning ur jämställdhetsperspektiv. Förslag till beslut bedöms vara neutralt ur detta perspektiv men vid tillämpningen av japanska toaletter bör jämställdhetsperspektivet beaktas och eventuella skillnader mellan män och kvinnor uppmärksammas.

Ärendet behandlas i funktionshinderrådet 16 augusti 2017 och i pensionärsrådet och förvaltningsgruppen 17 augusti 2017.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen är positiv till förslaget att genomföra ett pilotprojekt med japanska toaletter på vård- och omsorgsboenden. Det är viktigt att värna den enskildes integritet och så långt som möjligt bevara individens självständighet. Införandet av japanska toaletter, så som det beskrivs i motionen, skulle sannolikt bidra till detta samt också ha en positiv inverkan på personalens arbetsmiljö.

Vidare ser förvaltningen att det inför ett eventuellt införande av japanska toaletter är viktigt att närmare titta på praktisk funktionalitet, behov av underhåll och service samt kostnader. Såväl de äldres som personalens erfarenheter ska tas tillvara och ligga till grund för vidare beslut.

Avslutningsvis vill förvaltningen lyfta fram viken av att det görs en analys av eventuella skillnader i behov och önskemål hos kvinnor respektive män och att dessa beaktas vid ett genomförande. Visade positiva resultat från ett pilotprojekt skulle kunna innebära att även andra målgrupper, såsom personer med funktionsnedsättning, kan omfattas av ett eventuellt införande av japanska toaletter.

Bilaga

- Motionen